

I अपठितगद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

कश्चित् वनवासी एकदा ग्रामं अगच्छत्। सः तत्र यन्त्रचालितम् अरघट्टम् दृष्टवान्। अरघट्टस्य घटिकापतत् जलं क्षेत्राणि सिञ्चन्ति स्म। यन्त्रदेशिनेन चकितः सः नगरं प्रति प्रस्थितः। तत्र अपगतानि वस्तूनि दृष्ट्वा चिन्तयति। अरे जन्तुपमा मानवशक्तिः।

प्रश्नाः

- 1) कः ग्रामं अगच्छति?
- 2) वनवासी केन चकितः?
- 3) सः किं दृष्ट्वा चिन्तयति?

II चित्रं प्रति त्रीणि वक्तव्यानि

III सन्धि विच्छेदं

- 1) राजर्षिः 4)
- 2) रामानुजः
- 3) बाजीशः
- 4) जाडुर्धः

IV शब्दरूपं पूरयत।

- 1) दृशिणा
- 2) रमायः
- 3) धेन्वा
- 4) रामेण

- धातुरूपानि
- 1) करोति
  - 2) क्रीडसि
  - 3) वदामि
  - 4) हसति

VI संख्या:

- 1) 11
- 2) 15
- 3) 3
- 4) 20

VII अण्वर्थैः पूर्यत।

(यज / तत्र / कुत्रापि / इति)

- 1) — आम्रवृक्षाः — मधुकराः भवन्ति।
- 2) काकः जलं पार्तुं इच्छति परन्तु — जलं नास्ति
- 3) सर्वेदा विचार्य स्व कार्यं कर्तव्यम् — शास्त्रं कथनम्।

VIII प्रत्ययरूपैः पूर्यत।

- 1) लिखा + त्वा
- 2) वद + क्त्वा
- 3) वृश + क्त्वा
- 4) बी + क्त्वा

IX उपपद विशिष्टि रूपेण पूर्यत।

- 1) — कुसुमानि (सुन्दराः / सुन्दराणि)
- 2) — मस्मान् महत् उपकुर्वन्ति (वृक्षः / वृक्षाः)
- 3) अस्मान्भिः — रक्षा कर्तव्यम् (देशस्य / देशाथ)

X पर्यायानि

- 1) वृक्षः
- 2) सततम्
- 3) शिक्षिका
- 4) राजाः

I विलोमानि

शब्दः स्त्री

1) पुल्पम्

2) दुःसदा

3) उपकारः

4) सहायकः

II शिवस्थानानि

1) (मम / मध्यम् / मया / अहम्)

2) मित्रम् — साहाय्यं करोति।

3) अह्यापिका — अवदत्।

4) — मोदकं खादामि।

5) संस्कृतं — रोचते।

III एकपदेन

1) जीवनं रक्षितुं के शक्यः ?

2) कस्मै संस्कृतं न रोचते ?

3) काँशलं कथं भवति ?

IV एकवाक्येन

1) संस्कृतपरीक्षायां कस्याः उद्गः न अतिशोभनाः ?

2) तस्यः सर्वेषां जीवनं कीदृशं कुर्वति ?

V श्लोकौ पुरयत।

1) एतस्मिन्नन्तरे — ।

— शत्रुद्वेनेन समन्वितः।

2) कैकेयी तु — ।

— सन्धसदुःरम् ॥

vii

अन्वयं पुरयत ।

वनवासाय — राज्यात्थै — च ।

तस्या — कृच्छ्रम् अनुजज्ञे — ।

viii

पठित गद्यांशाधारेण प्रश्नान् उत्तरत ।

सर्वविधाः वृक्षाः जस्मान् महदुपकुर्वन्ति । तेषां छाया
तापं अपनयति, पुष्पाणि वातावरणं सुगन्धेन पुरयन्ति ।
फलानि मृदां हरति । इतः वृक्षेभ्यो नमः ।

- 1) केषां छाया तापं निवारयति ?
- 2) के वातावरणं सुगन्धेन पुरयति ?
- 3) कानि मृदां हरति ?